

styrelse andrage om Oprettelse af en saadan Ret. Det har allerede ved Sagens tidligere Behandlinger baade her og i Folketinget været fremhævet som meget tvivlsomt, hvorledes det forholder sig med de obligatoriske Bestemmelser om, naar dette skulde ske, og i den Tid, jeg har haft til at synte med Sagen, tror jeg ikke at have fundet, at der i Lovforslaget er nogen Løsning eller Besvarelse deraf. Det kan være 10 Arbejdsgivere og 10 Arbejdere, der sige: vi ville have disse Retter organtiserede, og saa skal det ske. Grede Medlemmer ville erindre, at senere hen i Lovforslaget kommer det saaledes frem, at man kan danne Grupper. Det kan ogsaa være saaledes, at der kommer et Fag alene, f. Eks. Murerne eller Tømrerne, og ønsker at saa dannet en saadan Arbejdsret. For mig staar det imidlertid saaledes, at man snarest maatte tænke paa en større Udbredelse af saadanne Indretninger, men jeg lader Spørgsmaalet staa gaabent. — Nu kommer der altsaa et begrænset Antal Arbejdsgivere og Arbejdere, som vil have disse Retter, og saa skulle de staves. Saa tilfældigt burde det dog ikke være, saa maatte man dog hellere lade Kommunalbestyrelsen afgøre, om der er et tilstrækkeligt Antal til Stede, eller give den Ret til at skønne over, i hvilke Fag Retterne skulle dannes og i hvilke ikke. Jeg synes overhovedet, at det er en besynderlig Maade, man er gaaet frem paa. Naar man erkender, at det er et rigtigt Princip, at disse Sager, der her er Tale om, afgøres paa den Maade, er det underligt, at man saa ikke siger, at saa skulle de staves i større Omfang. Saa skulde der være større Sikkerhed for deres Tilblivelse, saa skulde Lovgivningen gøre sit til, at det i det hele blev den Maade, hvorpaa man for Fremtiden afgjorde den Slags Ting. Jeg ser nærmest, som De vil forstå, paa Forholdene i Kjøbenhavn, og de kunne med en Division overføres paa de større Provinssbyer. Jeg kunde godt tænke mig, at man indskrænkede Løven til at gælde for Kjøbenhavn og de større Stæder, og saa senere se, hvorvidt man fandt Anledning til at gaa videre. Men dette, som Lovudkastet her staar paa, at sige, at det skal være et rent Tilfælde, om Retterne komme i Stand eller ikke, saaledes at man har dem paa et Sted og ikke andre Steder, tror jeg vil føre til uheldige Forhold i det praktiske Liv.

Maå jeg her gøre den Bemærkning, at hvis man vil have disse Retter, tror jeg ikke, at det er rigtigt, at blive staaende ved den Grænse, der er sat i Lovforslaget. Jeg kunde tænke mig, at man sagde: vi ville have disse Retter dannede for Fremtiden

under de og de garanterende Bestemmelser — hvad jeg senere skal komme til at tale om — men saa bør ogsaa de Sager, der høre ind under dem, have større Omfang, saa er der ikke Grund til at blive staaende ved 200 Kr. Da hvorfor saa ikke lægge andre Sager, f. Eks. Læringsfag, som der vilde være paa deres naturlige Plads, hen til dem? — Jeg samler mine Bemærkninger om dette Affnit derhen, at jeg ikke tror, at disse Retter ville saa stor Betydning, men vil man have dem, tror jeg, man skal gøre Alvor af det og sige, at det skal være de almindelige Retter for Fremtiden i den Slags Forhold og saa saa en fornuftig Grænse draget for, hvad der hører ind derunder.

Jeg kommer nu til det, som efter min Mening er Lovforslagets skøbeligste Punkt, det er det andet Affnit om Arbejdsretternes Sammensætning. I Lovforslagets § 8 findes jo Betingelserne for Valget af Medlemmerne. De skulle have Indfødsret, have fyldt deres 25de Aar o. s. v. — Jeg standser her ved den Bemærkning, at man ikke i § 8 som i § 10, der handler om, hvem der er berettiget til at vælge til disse Retter, har indsat noget om, at Medlemmerne skulle henhøre under Arbejdsrettens Domsmyndighed. Jeg ved ikke, hvad der har været Meningen, men jeg synes, at det maa være saa, at det kun er saadanne Folk, der høre under Arbejdsrettens Domsmyndighed, altsaa kun saadanne Mænd, der høre til paagældende Fag, der kunne vælges, men det kan jo ogsaa godt være, at det er Meningen. — Jeg kommer altsaa nu til, hvem der skal vælge disse Dommere. De skulle vælges af Personer af begge Køn, for saa vidt de henhøre under Arbejdsrettens Domsmyndighed, naar de have fyldt deres 22de Aar, naar de i det sidste Aar have haft Bolig i vedkommende Kreis, og naar de have meldt sig til Kommunalbestyrelsen for at blive optagne paa Listen. Der ligger efter min Mening Lovforslagets største Skøbelighed.

Vil man spørge mig, hvor mange jeg tror, der saaledes ville komme til at vælge i Kjøbenhavn, skal jeg først gøre den Bemærkning, at jeg godt ved, at de ville komme til at vælge i forskellige Hold. Murerne for sig og Tømrerne for sig o. s. v., og derved kommer selvfølgelig en Begrænsning frem. Efter den sidste Folketælling for Kjøbenhavn var der af Folk over 25 Aar i de Stillinger, her er Tale om — nu taler jeg kun om Arbejdere, ikke om Arbejdsgivere, thi disse skulle jo stemme for sig og vælge for sig — altsaa af Arbejdere i Lovforslagets Forstand, vistnok i alt 31,000 Mennesker. Deraf høre til det egentlige Haandværk og Industri 20,700,